

**UCHWAŁA NR LXV/537/2023
RADY MIEJSKIEJ W MROCZY**

z dnia 8 września 2023 r.

**w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej dla Gminy Mrocza na lata 2023-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 i poz. 572), oraz art. 6 ust. 2 pkt 1) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz Dz.U. z 2023 r. poz. 535), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mrocza na lata 2023-2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Mrocza.

§ 3. Traci moc Uchwała NR LIX/499/2023 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 12 maja 2023 roku w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Mrocza na lata 2023-2029.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Gminy Mrocza.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Mroczy

Łukasz Adrian Piotrowski

Załącznik do
Uchwały NRLXV/437/2023
Rady Miejskiej w Mroczu
z dnia 8 września 2023 roku

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej dla
Gminy Mrocza
na lata 2023 – 2029**

Spis treści

Rozdział I Uwarunkowania prawne	3
1.1. Podstawa prawna	3
1.2. Relewantne akty prawne.....	3
1.3. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy - 2023	4
Rozdział II Charakterystyka zjawiska przemocy	9
2.1. Definicja przemocy	9
2.2. Formy przemocy.....	10
2.3. Cykle przemocy.....	11
2.5. Skutki przemocy.....	12
Rozdział III Analiza przemocy w świetle źródeł zastanych w Gminie Mroczu.....	13
3.1. Punkt Konsultacyjny	13
3.2. Punkt Interwencji Kryzysowej	16
3.3. Realizacja zadań własnych gminy przez MGOPS w Mroczu.	17
3.4. Zespół Interdyscyplinarny	18
Rozdział IV Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Mroczu– wyniki badań.....	19
4.1. Dorośli mieszkańcy – wyniki badań.....	19
4.2. Uczniowie – wyniki badań	20
Rozdział V Analiza SWOT	21
Rozdział VI Adresaci Programu.....	23
Rozdział VII Cele i zadania Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mroczu.....	24
Rozdział VIII. Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mroczu.....	28
Rozdział IX. Finansowanie Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mroczu.....	29

Rozdział I

Uwarunkowania prawne

1.1. Podstawa prawna

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mrocza na lata 2023-2029 został opracowany zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹ – z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), która obowiązuje w zasadniczej części od 22 czerwca 2023 r.

W myśl art. 6. ust. 2 pkt 2-4 podanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- ♦ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- ♦ zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- ♦ tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

1.2. Relewantne akty prawne

Ponadto w niniejszym dokumencie uwzględniono podstawowe akty prawne, które współtworzą polski system przeciwdziałania przemocy domowej, czyli w szczególności:

- ♦ Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- ♦ Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 171),
- ♦ Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2021 poz. 2268 ze zm.),
- ♦ Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2023 poz. 165 ze zm.),
- ♦ Ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. 2023 poz. 172 ze zm.),

---

¹ T.j. Dz. U. z 2023, poz. 289, 535.

- ◆ Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. 2022 poz. 2230),
- ◆ Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
- ◆ Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1138 ze zm.)
- ◆ Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375),
- ◆ Ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tj. Dz. U. 2022 poz. 1360 ze zm.)
- ◆ Ustawę z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.),
- ◆ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245).

1.3. Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy - 2023

Rok 2023 to rok, w którym zaczęło obowiązywać wiele zmian istotnych czy wręcz podstawowych dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy. W tym kontekście na uwagę zasługują w szczególności:

- ◆ **Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw** (Dz. U. 2023 poz. 535),
- ◆ **Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw** (Dz. U. 2023 poz. 289).

Od dnia 22 czerwca 2023 r. w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, obowiązuje nowa i rozbudowana w stosunku do poprzedniej definicja legalna przemocy domowej, przez którą rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę

- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1).

Natomiast w myśl nowej definicji osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępn, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
  - b) wstępn i zstępni oraz ich małżonkowie,
  - c) rodzeństwo oraz ich wstępn, zstępni i ich małżonkowie,
  - d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępn, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
  - e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępn, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
  - f) osoby wspólnie zamieszkujący i gospodarujący oraz ich wstępn, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
  - g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
  - h) małoletni
- wobec których jest stosowana przemoc domowa

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2 (wyżej).

Zmiany dotkną m.in. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych i kuratorów sądowych.

Ponadto nowelizacja wprowadza zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych będą powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe.

Zmiany dotyczą również procedury „Niebieskie Karty”, która nie wymaga już zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Między innymi wprowadzono zasadę realizację procedury według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem GDP (grupy diagnostyczno-pomocowej) będzie zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli realizacja procedury NK napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań).

Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze NK przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poszerza od połowy sierpnia 2023 r. katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który odtąd będzie obejmował również:

- ◆ **zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc w rodzinie swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą;
- ◆ **zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc w rodzinie swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, a także gdy osoba stosująca przemoc w rodzinie nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;
- ◆ **zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą w rodzinie, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą w rodzinie, i przebywania na tym terenie** – jeżeli osoba dotknięta przemocą w

rodzinie uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Nowelizacja stanowi zatem uzupełnienie rozwiązań z 2020 r. pod postacią tzw. „Ustawy Antyprzemocowej”, która wprowadziła do porządku prawnego uprawnienie do wydawania wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do tego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Wszystkie powyższe zakazy wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie będą mogły być wydane przez:

- ♦ Policję lub Żandarmerię Wojskową,
- ♦ sąd – postanowieniem o udzielenie zabezpieczenia,
- ♦ sąd – postanowieniem o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa.

Zakazy, do których wydania uprawniona jest Policja lub Żandarmeria Wojskowa tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia, którym zostały one przedłużone. Przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zakazy zostały wydane.

Zakazy tracą także moc, w przypadku gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania, a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

- ♦ podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub
- ♦ w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie, w szczególności zgłoszenia przez:
  - ✓ osobę dotkniętą przemocą w rodzinie lub
  - ✓ kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc w rodzinie, które są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową. Jeśli natomiast wobec takich osób ze swoich uprawnień skorzysta Policja, jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić właściwą jednostkę organizacyjną Żandarmerii Wojskowej.

Osoba dotknięta przemocą w rodzinie może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- ◆ zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub
- ◆ wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub
- ◆ zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, lub
- ◆ zakazu kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, lub
- ◆ zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą w rodzinie, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą w rodzinie, i przebywania na tym terenie.

Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu rozprawy.

Kodeks postępowania cywilnego nakłada na sąd obowiązek szybkiego rozpoznania sprawy. Sąd orzeka w terminie jednego miesiąca od dnia wniesienia wniosku. W przypadku wniesienia apelacji, sąd drugiej instancji orzeka w terminie jednego miesiąca od przedstawienia akt sprawy przez sąd pierwszej instancji wraz z apelacją.

Sąd uwzględniając wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wskazuje w postanowieniu obszar, który osoba stosująca przemoc w rodzinie ma opuścić i na którym nie może przebywać, lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc w rodzinie jest obowiązana zachować.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, wskazuje w postanowieniu wyrażoną w metrach odległość, na którą osoba stosująca przemoc w rodzinie nie może zbliżyć się do osoby dotkniętej tą przemocą.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu kontaktowania się z pełnoletnią osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, na wniosek wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności, może w postanowieniu określić dopuszczalne sposoby kontaktowania się oraz ich zakres, mając na uwadze bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Postanowienia sądu, o których mowa powyżej, oraz postanowienie uwzględniające wniosek o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą w rodzinie, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą w rodzinie, i przebywania na tym terenie, są skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia. Postanowienia te mogą być uchylane lub zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne.

Niestosowanie się do zakazów przez osobę stosującą przemoc w rodzinie stanowi wykroczenie. Sprawca podlega karze:

- ◆ aresztu (wymierzana w dniach może trwać od 5 do 30 dni),
- ◆ ograniczenia wolności (trwa 1 miesiąc; w czasie jej odbywania ukarany: nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu; jest obowiązany do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne; ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary), albo
- ◆ grzywny do 5000 złotych.

Rozdział II

Charakterystyka zjawiska przemocy

2.1. Definicja przemocy

Przemoc jest problemem złożonym i ma w literaturze wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Często przemocą w rodzinie określa się „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

1. **Jest intencjonalna** – działania osoby stosującej przemoc w rodzinie są zamierzone i celowe, ukierunkowane na kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka;

2. **Występuje dysproporcja sił** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc silniejsza;
3. **Narusza prawa i dobra osobiste** – osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę, narusza prawa i godność człowieka (członka rodziny);
4. **Powoduje cierpienia i szkody** – osoby dotknięte przemocą w rodzinie doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

Przemoc może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, ale bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Jak wynika już z samych definicji, przemoc w rodzinie przyczynia się do dezorganizacji funkcjonowania rodziny, łamania norm moralnych, prawnych, tragicznych skutków psychologicznych oraz w skrajnych przypadkach do poważnych uszkodzeń ciała bądź zabójstw. Przemoc ze strony najbliższych osób jest doświadczeniem traumatycznym, upokarzającym, wywołującym cierpienie, rodzącym nienawiść i pragnienie odwetu, okaleczającym psychikę.

2.2. Formy przemocy

Wyróżnia się następujące formy przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – to forma agresji łącząca się naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „Ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia;
2. **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne;
3. **Przemoc seksualna** – to różne zachowania, w tym: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do prostytucji, krytykowanie zachowań seksualnych;
4. **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie, to także zaciąganie kredytów czy zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli partnera;
5. **Zaniedbanie** – to ciągłe niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci.

- 6. Cyberprzemoc** – to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie.

Osoby dotknięte przemocą domową często doświadczają kilku form jednocześnie. Przemoc ma tragiczne konsekwencje. Może prowadzić nie tylko do uszkodzeń ciała, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie w jaki osoba doznająca przemocy postrzega samą siebie, „sprawcę” oraz innych ludzi.

2.3. Cykle przemocy

Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały, cykliczny. Można więc wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter

i *specyfikę* tego problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

- 1. Faza narastania napięcia** – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;
- 2. Faza ostrej przemocy** – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szal, jakiś drobny wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy;
- 3. Faza miodowego miesiąca** – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę „Sprawca” jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przepraszają często towarzysząc łyzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy „drugą szansę”.

Faza miodowego miesiąca zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy

sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art.207 kk.), za które grozi kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od lat 2 do 12.

2.4. Rola stereotypów i przekonań na temat przemocy domowej

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Jest to wynik funkcjonujących stereotypów, które obejmują różnorodne obszary codziennego życia. Uwalnianie się od stereotypów utrudnione jest przez fakt, że fałszywe założenia są często przekonaniami charakterystycznymi dla całego środowiska.

Z punktu widzenia problemu przemocy domowej, za najważniejsze i najgroźniejsze uważa się stereotypy:

- ◆ usprawiedliwiające przemoc,
- ◆ przenoszące odpowiedzialność za przemoc na osobę, która jej doznaje,
- ◆ przekonania izolujące osobę doświadczającą przemocy.

2.5. Skutki przemocy

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka.

Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- ◆ objawy fizyczne (m.in. obrzęki, otarcia, rany, złamania, oparzenia),
- ◆ objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, zmienność nastrojów, niska samoocena),
- ◆ objawy społeczne (m.in. nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),
- ◆ objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną,

świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

Z powodu wielu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doznają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy, to są najczęściej dzieci. Dzieci krzywdzone charakteryzują się zaburzeniem zachowania związanymi z trudnościami kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych oraz obniżeniem poziomu empatii. Przemoc, zwłaszcza w rodzinie, burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania takiego obrazu świata, wzoru przekonań i sądów, w którym wpisana jest ona jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy” i „ofiary”. Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż młody człowiek nie ma oporów przed biciem i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje sobie doznane krzywdy. Maltretowanie dzieci zaburza ich rozwój poznawczy i społeczny, co objawia się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów interdyscyplinarnych, ograniczając tym samym możliwość wyrównania doznawanego braku więzi emocjonalnych. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmują postawę biernego oporu.

W sytuacjach interpersonalnych dzieci te ujawniają mniejszą ekspresyjność emocjonalną, zachowują się nieprzystępnie i unikają kontaktów z innymi dziećmi.

Rozdział III

Analiza przemocy w świetle źródeł zastanych w Gminie Mroczka

3.1. Punkt Konsultacyjny

1. Tabelaryczne zestawienie realizacji zadania przez NOTU Koliber.

	Liczba osób objętych usługą w roku						Liczba zrealizowanych godzin w roku		
	Kobiety			Mężczyźni					
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Punkt Konsultacyjny	13	14	23	24	38	54	72	100	88
Punkt Konsultacyjny w szkołach	8	4	11	8	3	4	13	15	40
Terapia Indywidualna	35	19	18	59	28	80	72	100	88

Konsultacje terapeutyczne w NOTU	35	41	22	65	56	34	40	50	52
Razem	91	78	74	156	125	172	197	265	268

Źródło danych: MGOPS Mroczka

c.d. danych		2022
1.	Niepełnosprawni	0
2.	Wieś	27
3.	Miasto	91
4.	Do 18 roku życia	3
5.	19-40 roku życia	25
6.	41-65 roku życia	93
7.	Powyżej 65 roku życia	0
8.	Osoby z problemem alkoholowym	106
9.	Dorosły członek rodziny osoby z problemem alkoholowym, w tym:	13
10.	Współuzależniony	9
11.	DDA	4
12.	Ofiara przemocy, w tym:	2
13.	Osoby dorosłe	1
14.	Dzieci	2
15.	Osoby uzależnione (narkotyki)	0
16.	Inne	0
17.	Osoby kierowane na leczenie stacjonarne	0

Źródło danych: MGOPS Mroczka

2. Terapeuta – tabelaryczne zestawienie realizacji zadania przez Terapeutę

	Liczba osób objętych usługą w roku						Liczba zrealizowanych godzin w roku		
	Kobiety			Mężczyźni			2020	2021	2022
	2020	2021	2022	2020	2021	2022			
Punkt Konsultacyjny	46	50	62	138	130	67	46	48	48
Terapia Indywidualna	152	72	106	154	134	141	184	48	72

Terapia grupowa	46	82	55	138	133	98	46	192	72
Razem	244	204	223	221	397	306	276	288	192

Źródło danych: MGOPS Mrocza

c.d. danych		2020	2021	2022
1.	Niepełnosprawni	33	40	38
2.	Wieś	332	242	276
3.	Miasto	342	349	274
4.	Do 18 roku życia	11	24	4
5.	19-40 roku życia	290	225	185
6.	41-65 roku życia	211	226	205
7.	Powyżej 65 roku życia	162	116	119
8.	Osoby z problemem alkoholowym	336	259	226
9.	Dorosły członek rodziny osoby z problemem alkoholowym, w tym:	281	204	183
10.	Współzależniony	177	136	120
11.	DDA	108	80	74
12.	Ofiara przemocy, w tym:	17	39	45
13.	Osoby dorosłe	17	39	45
14.	Dzieci	0	0	0
15.	Osoby uzależnione (narkotyki)	38	68	63
16.	Inne	0	13	0
17.	Osoby kierowane na leczenie stacjonarne	16	0	16

Źródło danych: MGOPS Mrocza

3. Psycholog - tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Ilość godzin	111	100	60
Liczba rodzin	Brak danych	41 (dane od 1.09.)	62
Liczba osób w rodzinach	Brak danych	126 (dane od 1.09.)	187
Kobiet	161	65	68

Mężczyzn	20	19	45
Dzieci	44	89	73
Osoby niepełnosprawne	71	48	38
Osoby Starsze (pow. 60/65 r.ż.)	2	8	22

Źródło danych: MGOPS Mroczka

3.2. Punkt Interwencji Kryzysowej

Tabelaryczne zestawienie realizacji zadania – Kurator

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Ilość dyżurów	40	48	48
Ilość godzin zegarowych	120	144	144
Liczba rodzin	Brak danych	35	62
Liczba osób w rodzinach	Brak danych	101	149
Ilość przyjętych osób, z tego:	55	65	69
Kobiety	17	22	34
Mężczyźni	35	43	35
Osoby niepełnosprawne	2	4	0
Osoby starsze, w tym:	1	0	15
Kobiety	Brak danych	Brak danych	10
Mężczyźni	Brak danych	Brak danych	5
Dzieci	0	0	0

Źródło danych: MGOPS Mroczka

Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania - Psycholog

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Liczba godzin	8 porad telefonicznych	32	36
Liczba rodzin	9	15 (Dane od 1.09)	35
Liczba osób w rodzinach	Brak danych	49 (Dane od 1.09)	101
Kobiet	Brak danych	14	37
Mężczyzn	Brak danych	5	22
Dzieci	Brak danych	30	44
Osoby niepełnosprawne	Brak danych	19	21

Osoby Starsze (pow. 60/65 r.ż.)	Brak danych	0	16
--	-------------	---	----

Źródło danych: MGOPS Mrocza

Tabelaryczne przedstawienie wykonania zadania - Pedagog

Wyszczególnienie	2022
Liczba godzin	20
Liczba rodzin	10
Liczba osób w rodzinach	33
Kobiet	17
Mężczyzn	16
Dzieci	19
Osoby niepełnosprawne	13
Osoby Starsze (pow. 60/65 r.ż.)	0

Źródło danych: MGOPS Mrocza

3.3. Realizacja zadań własnych gminy przez MGOPS w Mroczy.

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin						Liczba osób w rodzinach		
	ogółem			w tym na wsi					
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Ubóstwo	125	107	75	78	63	51	354	322	194
Sieroctwa	0	0	1	0	0	1	0	0	1
Bezdomność	9	7	10	4	4	4	13	7	12
Bezrobocie	119	103	76	71	48	30	334	259	186
Niepełnosprawność	86	85	83	40	36	29	147	134	128
Długotrwała/ciężka choroba	105	87	93	50	37	32	219	143	144
Potrzeba ochrony macierzyństwa	50	37	23	24	17	8	231	172	101

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	45	25	23	26	13	10	177	85	84
Rodziny niepełne	33	20	18	20	11	6	119	62	62
Rodziny wielodzietne	6	3	4	4	2	3	37	15	23
Przemoc w rodzinie	4	0	2	0	0	2	7	0	6
Alkoholizm	13	14	15	7	7	5	19	21	22
Narkomania	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	7	6	1	2	2	3	14	9
Zdarzenia losowego	2	0	1	1	0	1	5	0	5
Kłęski żywiołowej	0	0	1	0	0	1	0	0	2

Dane: MGOPS Mroczka

3.4. Zespół Interdyscyplinarny

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. wpłynęło 28 niebieskie karty:

- ♦ 23 z interwencji policji,
- ♦ 5 pracownika socjalnego.

W tym okresie powołano 22 grupy robocze, które odbyły 37 posiedzeń, oraz 12 posiedzeń grup roboczych powołanych w 2021r. W grupach roboczych pracują członkowie zespołu oraz osoby powołane przez Przewodniczącego ZI, tj. dzielnicowi, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy, pedagodzy.

Do grudnia 2022 r. zostało zakończonych łącznie 26 Niebieskich Kart:

- ♦ zakończono 9 Niebieskich kart założonych w 2021r.
- ♦ zakończono 17 Niebieska kartę założoną w 2022r.

<i>Działalność ZI</i>				
Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022
Interwencja policji	52	49	21	23

Interwencja pracownika socjalnego	1	4	1	5
Interwencja służby zdrowia	0	0	0	0
Interwencja z oświaty	0	2	2	0
Razem:	53	55	24	28
Ilość grup roboczych	35	35	20	22
Ilość spotkań	63	55	35	49

Źródło: Źródło: MGOPS w Mroczy

Rozdział IV

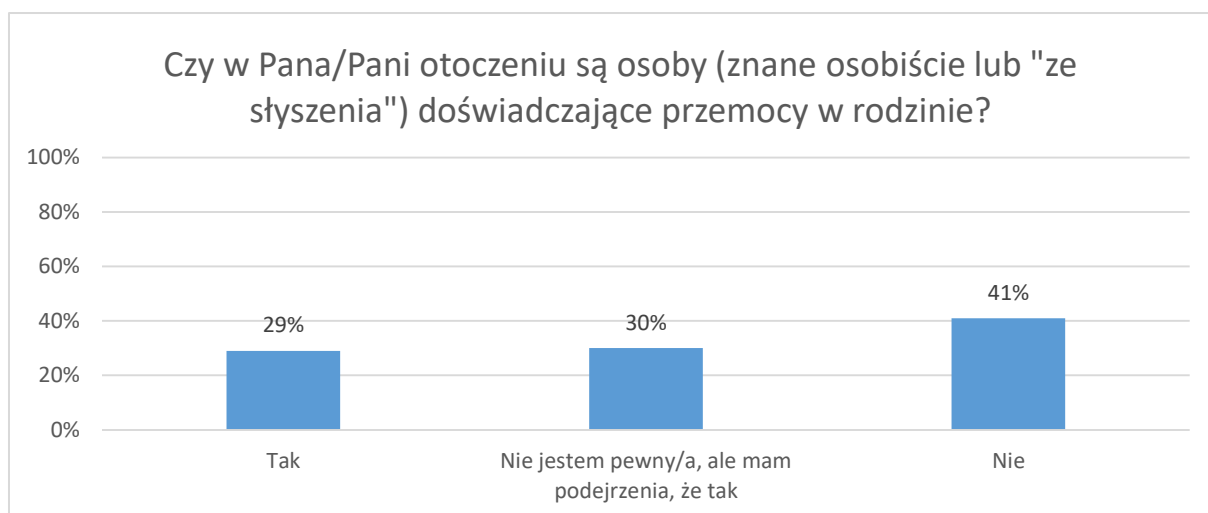
Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Mroczy – wyniki badań

4.1. Dorośli mieszkańcy – wyniki badań

Badania obejmowały mieszkańców Gminy Mroczy, którzy ukończyli osiemnasty rok życia, metoda zastosowana w badaniu to **CAWI** (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW – wykorzystane narzędzie badawcze to Program CORIGO rekomendowane przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie.

W badaniu wzięło udział 111 osób, a średnia wieku respondentów wyniosła 43 lata.

29% mieszkańców Gminy Mroczy deklaruje, że ma w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy w rodzinie, a 30% nie jest pewna, ale podejrzewa, że może do tego dochodzić. Należy pamiętać, że tego rodzaju przemoc jest w dużej mierze zjawiskiem ukrytym i wiele osób jej doświadczających nie zgłasza się po pomoc, ani też nie sygnalizuje, że jej doświadcza.

4.2. Uczniowie – wyniki badań

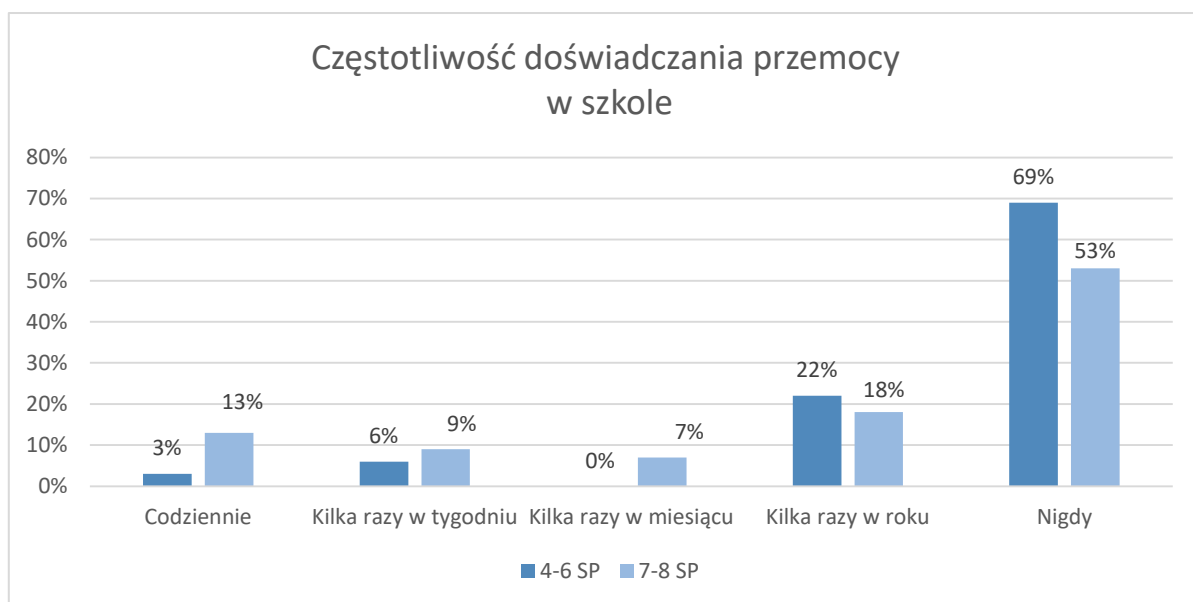
Badanie przeprowadzono metodą CAWI (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW (wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Użycie tej metody pozwala na efektywne badanie postaw uczniów. Forma ankiety internetowej jest dla dzieci i młodzieży atrakcyjna oraz pozwala na upewnienie się, że na wszystkie pytania zostanie udzielona odpowiedź.

W badaniu wzięli uczniowie klas Szkół Podstawowych Gminy Mrocza w przedziale wiekowym: klas 4-6 oraz 7-8.

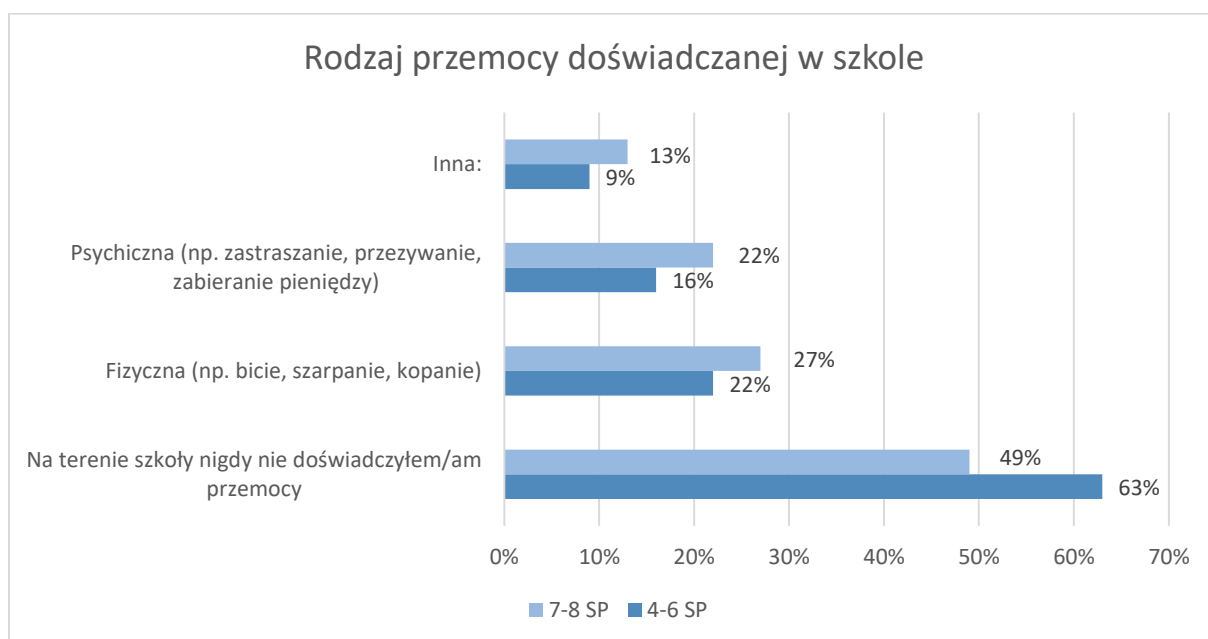
<i>Liczebność grup badanych</i>	
Szkoły Podstawowe - uczniowie klas 4-6 (SP 4-6)	88
Szkoły Podstawowe - uczniowie klas 7-8 (SP 7-8)	64
ŁĄCZNIE	152

Spora część uczniów deklaruje, że nie są ofiarami przemocy doświadczanej ze strony innych uczniów (69% 4-6 SP; 53% 7-8 SP).

Niepokojące, wydają się dane, że jest grupa uczniów, która przyznaje, że codziennie doświadczą w szkole przemocy (3% 4-6SP; 13% 7-8 SP). Należy również zwrócić uwagę na fakt, że we wszystkich badanych grupach uczniów pojawiły się deklaracje mówiące o doświadczaniu przemocy w szkole: kilka razy w tygodniu, kilka razy w miesiącu i roku.

Zapytaliśmy też uczniów o rodzaj doświadczanej przez nich przemocy w szkole. Wyniki wskazują, że uczniowie klas 4-6 oraz klas 7-8 częściej doświadczają w szkole przemocy fizycznej niż przemocy psychicznej.

Rozdział V

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
--------------	--------------

<ul style="list-style-type: none"> ♦ działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, ♦ funkcjonowanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ♦ działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ♦ znajomość środowiska społecznego poprzez diagnozowanie środowiska lokalnego oraz monitorowanie rodzin, osób potrzebujących pomocy, ♦ wykorzystanie narzędzia jakim jest procedura „Niebieskie Karty”, ♦ spora część uczniów deklaruje, że nie są ofiarami przemocy doświadczanej ze strony innych uczniów (69% 4-6 SP; 53% 7-8 SP). 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ występująca przemoc w środowisku lokalnym (29% dorosłych mieszkańców Gminy Mrocza deklaruje, że ma w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy w rodzinie, a 30% nie jest pewna, ale podejrzewa, że może do tego dochodzić), ♦ kilkugodzinne codzienne spędzanie czasu przy urządzeniach elektronicznych przez młodzież (na korzystaniu przed komputerem więcej niż 5 godzin dziennie: SP 4-6 – 12%; SP 7-8 – 22%; z telefonu: powyżej 5 godzin dziennie: SP 4-6 – 19%; SP 7-8 – 36%). ♦ łatwość w dostaniu alkoholu przez młodzież (łącznie 26% starszych uczniów wskazuje, że zakup alkoholu w lokalnych sklepach nie stanowiłby dla nich problemu, co oznacza, że oni lub ich rówieśnicy mogą być klientami w punktach ze sprzedażą alkoholu), ♦ występująca przemoc fizyczna w szkole (uczniowie klas 4-6 oraz klas 7-8 częściej doświadczają w szkole przemocy fizycznej niż przemocy psychicznej),
Szanse	Zagrożenia

<ul style="list-style-type: none"> ◆ zmiana postaw społecznych, ◆ zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat przeciwdziałania uzależnień i przemocy domowej, ◆ możliwość realizowania programów profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, ◆ możliwość kształcenia kadry służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, ◆ zmniejszenie czasu spędzonego przez młodzież przed ekranem komputera na rzecz innych rozwijających zajęć, ◆ zwiększenie wiedzy uczniów na temat radzenia sobie z agresją, rozładowaniem emocji. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ niezmieniające się istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dot. przemocy, ◆ uzależnienia m.in. od alkoholu wpływające na występowanie przemocy domowej, ◆ przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy domowej, ◆ niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy domowej, ◆ poczucie bezsilności wśród osób pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy, a w tym możliwość wypalenia zawodowego wśród pracowników, ◆ słabnięcie więzi rodzinnej, umiejętności komunikacyjnych, rozwiązywania konfliktów poprzez spędzanie czasu w sieci, przed ekranem urządzeń elektronicznych.
--	--

Rozdział VI

Adresaci Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mrocza na lata 2023 – 2029 skierowany jest do:

- ◆ mieszkańców gminy (w ramach działań profilaktycznych),
- ◆ osób/ instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem zjawiska przemocy,
- ◆ osób uzależnionych, osób dotkniętych i/bądź zagrożonych przemocą domową, osób stosujących przemoc domową,
- ◆ rodzin osób z problemem uzależnień, przemocy domowej,
- ◆ placówek oświatowych oraz organizacji pozarządowych.

Rozdział VII

Cele i zadania Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mrocza

Głównym celem wyznaczonym w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mrocza na lata 2023 – 2029 jest: zapobieganie powstawaniu zjawiska przemocy domowej, wspieranie osób doznających przemocy domowej oraz osób zagrożonych przemocą domową, w tym także efektywne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych. Zadania w Programie mają charakter ciągły, przeznaczone na realizację w latach 2023 – 2029.

Cele szczegółowe		Kierunki działań	Wskaźniki
1.	Zapewnienie pomocy i ochrony osób dotkniętych przemocą domową	<ul style="list-style-type: none"> ♦ udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej, ♦ zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej, ♦ realizowanie procedury „Niebieska Karta”, ♦ podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez: organizację akcji lokalnych lub przyłączenie się do ogólnokrajowych kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej, ♦ podnoszenie świadomości osób	<ul style="list-style-type: none"> ♦ liczba założonych Kart w ramach procedury „Niebieska Karta”, ♦ liczba przeprowadzonej pomocy/porad, ♦ liczba osób korzystająca z pomocy/porad, ♦ liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w postaci pracy socjalnej,

		<p>doświadczających przemocy domowej w zakresie przysługujących im praw,</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ praca socjalna z osobami dotkniętymi przemocą domową. 	
2.	Efektywne oddziaływanie na osoby sprawujące przemoc domową	<ul style="list-style-type: none"> ♦ monitorowanie sytuacji rodzin, w których występuje przemoc domowa, ♦ monitorowanie i diagnozowanie sytuacji rodzin, w których istnieje przypuszczenie, że występuje przemoc domowa, ♦ informowanie osób stosujących przemoc o programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, ♦ motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych, ♦ podnoszenie świadomości osób stosujących przemoc domową w zakresie negatywnych konsekwencji prawnych, społecznych oraz zdrowotnych jej stosowania, 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ liczba zorganizowanych programów korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych, ♦ liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych, ♦ liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny oraz program psychologiczno-terapeutyczny, ♦ liczba zatrzymanych osób stosujących przemoc domową, ♦ liczba opracowanych raportów dotyczących monitoringu zjawiska przemocy domowej, ♦ liczba podmiotów

		<ul style="list-style-type: none"> ♦ współpracowanie z innymi podmiotami działającymi na terenie gminy, mająca na celu realizację działań zmierzających do ograniczenia występowania zjawiska przemocy domowej, ♦ informowanie osoby stosujące przemoc domową o odpowiedzialności za wykroczenie, w sytuacji niestosowania się jej do skierowania udziału w programie. 	współpracujących przy realizacji niniejszego Programu,
3.	Edukowanie społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy	<ul style="list-style-type: none"> ♦ realizowanie w szkołach programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, ♦ organizowanie kampanii informacyjnych ukazujących problem zjawiska przemocy domowej, a także wzbudzających wrażliwość wśród społeczeństwa na występowanie zjawiska przemocy domowej, w ich otoczeniu oraz wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za zgłaszanie takich przypadków, ♦ upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, ♦ liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w programach profilaktycznych, ♦ liczba rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych wśród mieszkańców, ♦ liczba rodziców biorąca udział w szkoleniach, spotkaniach z zakresu

		<p>wśród społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej oraz jego zapobiegania,</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej, cyberprzemocy (w postaci ulotek, broszur oraz umieszczenie informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy), ♦ edukowanie rodziców w zakresie np. promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy, radzenia sobie z agresją, radzenia sobie ze stresem, ♦ upowszechnianie wiedzy na temat zagrożeń cyberprzemocą oraz innych form nielegalnego działania, za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej (haking, kradzież danych, trolling itd.) 	<p>przemocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ liczba zorganizowanych szkoleń, spotkań dla rodziców, ♦ liczba zorganizowanych działań dla społeczności lokalnej,
4.	Podnoszenie kompetencji pracowników służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się problematyką przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> ♦ systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową w celu 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ liczba przedstawicieli służb biorąca udział w szkoleniach, ♦ liczba zorganizowanych szkoleń,

		doskonalenia i podnoszenia ich umiejętności, a także nabycia umiejętności radzenia sobie ze stresem, czy także wypaleniem zawodowym.	
--	--	--	--

Rozdział VIII.

Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mrocza

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są grupy, instytucje oraz organizacje funkcjonujące na terenie gminy lub obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz przeciwdziałania powstawaniu zjawiska przemocy domowej. Efektywna realizacja programu wymaga ścisłej współpracy wszystkich instytucji oraz osób stykających się z problemem przemoc, w tym m.in.:

- ◆ Oświata,
- ◆ Urząd Gminy Mrocza,
- ◆ Zespół Interdyscyplinarny,
- ◆ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy,

Monitoring Programu umożliwi analizę realizacji podejmowanych działań, a także pozwoli na ocenę ich skuteczności i efektywności. Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje do końca kwietnia każdego roku Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego i przedstawia je Burmistrzowi Mroczy oraz Radzie Gminy.

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć przede wszystkim poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2029 planuje się osiągnąć następujące efekty:

- ◆ regularne działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w ramach pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych,
- ◆ zapewnienie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy domowej,
- ◆ zapewnienie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy domowej, jak i dla osób stosujących przemoc domową,
- ◆ zwiększenie poziomu wiedzy osób stosujących przemoc na temat skutków prawnych przemocy domowej (udział m.in. w programach edukacyjno-korekcyjnych),
- ◆ zwiększenie przez dzieci i młodzież umiejętności oraz wiedzy na temat podstawowych zasad przeciwdziałania przemocy, a także skutków występowania przemocy,
- ◆ zwiększenie świadomości rodziców poprzez uzupełnienie wiedzy na temat właściwych ról i postaw rodzicielskich, a także właściwego rozwiązywania wewnątrz rodzinnych konfliktów w rodzinach zagrożonych przemocą,
- ◆ zwiększenie wiedzy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy domowej u profesjonalistów zajmujących się tą problematyką,
- ◆ zwiększenie efektywności pracy pracowników służb i instytucji udzielających pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- ◆ zmiana postaw społeczności lokalnej.

Rozdział IX.

Finansowanie Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Mrocza

Środki finansowe na realizację działań określonych w niniejszym Programie będą pochodzić głównie z budżetu samorządowego (miasta, powiatu, województwa) i centralnego oraz środki z funduszy pomocowych, Unii Europejskiej.

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1) ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz Dz.U. z 2023 r. poz. 535), do zadań własnych Gminy należy m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar przemocy domowej.

W związku z wejściem z dniem 22 czerwca 2023 r., w życie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535), zaistniała konieczność dostosowania przepisów dotychczasowej uchwały NR LIX/499/2023 Rady Miejskiej w Mroczy z dnia 12 maja 2023 roku w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Mrocza na lata 2023-2029. Przepis art. 1 ustawy nowelizującej zmienił m. in. dotychczas stosowane nazewnictwo przemoc w rodzinie na przemoc domową, co też nie pozostało bez wpływu, zarówno na konieczności podjęcia niniejszej uchwały, jak również na jej treści. Nadto, wskazać należy, że ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej w obecnym brzmieniu wprowadza nowe rozwiązania w zakresie tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej, a podjęcie niniejszej uchwały jest koniecznym elementem tego nowego systemu.

Mając, zatem na uwadze zakres obowiązków spoczywających na gminie Mrocza należało w tym zakresie podjąć niniejszą uchwałę.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Mroczy

Łukasz Adrian Piotrowski